

REVISTA 2022 JURIDICA 5 DE CATALUNYA

IL·LUSTRE COL·LEGI
DE L'ADVOCACIA DE BARCELONA

ACADÈMIA DE JURISPRUDÈNCIA I
LEGISLACIÓ DE CATALUNYA

JURISPRUDÈNCIA

THOMSON REUTERS

ARANZADI

SUMARIO

Pgs.

JURISPRUDÈNCIA CIVIL, ordenada per José Antonio García González

Tribunal Superior de Justicia de Catalunya

I. Dret de la persona i de la família

1.1. Filiació

1.1.1. Cognoms del fill

1. Sentència 22/2022, de 25 d'abril. Acció de filiació i ordre dels cognoms del fill 1161

1.2. Efectes de la crisi matrimonial

1.2.1. Pactes en previsió de la ruptura: compensació econòmica i prestació compensatòria

2. Sentència 26/2022, de 13 de maig. Reciprocitat dels pactes de renúncia 1169

1.2.2. Pensió d'aliments

1.2.2.1. Proporcionalitat i determinació de la quantia dels aliments

3. Sentència 53/2021, de 3 de novembre. Manca de motivació en la determinació de la quantia dels aliments 1176

1.2.2.2. Taules d'aliments del CGPJ

4. Sentència 36/2022, de 13 de juny. No resulta arbitrària, per més que no siguin vinculants, l'aplicació dels criteris establerts a les taules orientadores per al càlcul de pensions alimentàries elaborades pel CGPJ 1184

1.3. Atribució de l'ús de l'habitatge familiar

1.3.1. Retorn a la naturalesa d'habitatge familiar prèviament desafectat

5. Sentència 58/2021, de 25 de novembre de 2021. Habitatge familiar desafectat de l'ús torna a considerar-se familiar pel consentiment tàcit del titular 1187

1.3.2. Habitatge alternatiu al familiar

6. Sentència 7/2022, de 4 de febrer. Condicions en les quals s'ha d'establir un habitatge alternatiu al familiar 1190

1.4. Compensació econòmica per raó del treball

1.4.1. Dedicació a la llar familiar i imputació de les donacions

7. Sentència 55/2021, de 5 de novembre. La recurrent té dret a una compensació econòmica, ja que durant els vint-i-vuit anys de convivència va treballar per a la casa. Els béns donats pel cònjuge deutor s'inclouen en el patrimoni final del donant, però es descompten del patrimoni final del donatari 1191

	Pgs.
1.4.2. Imputació els béns per fer el càlcul de la compensació econòmica	
8. Sentència 18/2022, d'1 d'abril. No hi ha dret a compensació. Tot el patrimoni privatiu o adquirit abans de contraure matrimoni o bé va ser adquirit després, i el que va ser adquirit durant el matrimoni ho va ser en indivís amb ella al 50%	1197
II. Persona jurídica	
2.1. Fundacions	
2.1.1. Vinculació als contractes subscrits abans de la seva constitució	
9. Sentència 10/2022, de 9 de març. Els contractes duts a terme pel promotor de la fundació amb anterioritat a l'atorgament de la carta fundacional no produeixen cap efecte obligatori envers la fundació	1199
III. Dret d'obligacions i contractes	
3.1. Prescripció	
3.1.1. Reclamació dels honoraris derivats de la prestació de serveis jurídics i prescripció	
10. Sentència 55/2021, de 18 de novembre. La reclamació dels honoraris derivats de la prestació de serveis jurídics es troba subjecte al termini de prescripció de l'art. 121-23.1 CCCat	1209
3.1.2. Inici de prescripció quan s'exercita una clàusula de venciment anticipat	
11. Sentència 1/2022, de 10 de gener. La data a tenir en consideració a efectes de computar la prescripció és el moment en què es va resoldre el préstec per incompliment	1212
3.2. Contracte de mediació o corretatge	
3.2.1. Full d'encàrrec com requisit del contracte de mediació	
12. Sentència 56/2021, de 18 de novembre. El full d'encàrrec és un requisit previ per iniciar una oferta d'un immoble, però no és un requisit de validesa d'un contracte d'intermediació immobiliària	1214
IV. Drets Reals	
4.1. Propietat Horitzontal	
4.1.1. Elements privatius de benefici comú	
13. Sentència 5/2021, de 14 de gener. La inscripció en el Registre de la propietat dels elements privatius de benefici comú són un clar supòsit de titularitat <i>ob rem</i> de manera que els seus titulars es determinen de forma mediata, per tenir la titularitat d'un altre departament de l'edifici	1226
4.1.2. Ocupació temporal de patis dels demandants i el pas per l'interior dels habitatges per fer obres la comunitat	
14. Sentència 5/2022, de 20 de gener. L'ocupació temporal dels patis dels demandants i el pas per l'interior de llurs habitatges integra un element instrumental de la pretensió de la comunitat demandant que comporta la constitució d'una veritable servitud	1229
4.1.3. Acord de prohibició d'ús de la piscina i zona verda pels propietaris del pàrquing	
15. Sentència 3/2022, de 14 de gener. L'acord de prohibició d'ús d'element comú tot canviant els estatuts no és oposable als propietaris als quals no s'ha demanat el seu consentiment	1237
4.1.4. Acord de Junta de contribuir al cost del nou servei	
16. Sentència 3/2022, d'11 de juliol. S'eximeix els propietaris que dissentissin de l'acord de la Junta de contribuir al cost del nou servei atès que aquest supera la quarta part del saldo global del pressupost anual. Existeix vot particular discrepant	1242
4.1.5. Elements privatius de benefici comú	
17. Sentència 27/2022, de 26 de maig. L'acord de modificació de les quotes de participació ha de ser unànime. Per contra, l'acord pel qual no pretén modificar les quotes de propietat, sinó les de participació en despeses i beneficis requereix la unanimitat sinó només la conformitat de 4/5 dels propietaris que representin 4/5 de les quotes de participació per ser part integrant dels Estatuts	1254

4.2. Usucapió	
4.2.1. Usucapió, accessió i acció reivindicatòria	
18. Sentència 62/2021, de 20 de desembre. El comuner que posseeixi la cosa comuna no pot usucapir davant els altres copropietaris. Són admissibles, però, excepcions a aquesta regla general en aquells casos en què el comuner posseïdor exerceixi de forma exclusiva com a propietari únic	1259
4.3. Divisió de béns comuns	
4.3.1. Interès sobre el bé del copropietari	
19. Sentència 2/2022, d'11 de gener. És possible que el Tribunal atengui la divisió de manera diferent de la sol·licitada per les parts, encara que subjectant-se a les regles previstes a l'art. 552-11 CCCat	1263
4.4. Usdefruit	
4.4.1. Usdefruit amb facultats de disposició en el Dret Civil de Catalunya	
20. Sentència 31/2022, de 13 de juliol. L'usdefruit conjunt i simultani entre persones descrites a l'art. 561-14 CCCat només es podria constituir mitjançant un títol formalment gratuït	1270
V. Dret de Successions	
5.1. Pacte Successori	
5.1.1. Revocació de pacte successori	
21. Sentència 14/2022, de 24 de març. Pacte successori amb càrrega de cuidar el causant d'acord amb el nivell de vida	1277
5.2. Legítima	
5.2.1. Càlcul de la Legítima i compensació de deutes	
22. Sentència 12/2022, de 21 de març. Reclamació a la resta d'hereus d'un deute fiscal que era de tots	1291
5.2.2. Càlcul de la Legítima i parament de la llar	
23. Sentència 38/2022, de 20 de juny. El parament de la llar l'existència del qual hagi acreditat el causant i llevat que l'hereu sigui el cònjuge, forma part del cabal hereditari i s'ha de computar a l'efecte de calcular la llegítima o el suplement amb el valor que resulti acreditat i, si no és possible la seva acreditació directa, amb el valor que presumeix la norma reguladora de l'impost de successions i donacions	1296
5.3. Quarta falcídia	
5.3.1. Quarta falcídia i reducció de llegats	
24. Sentència 20/2022, de 8 d'abril. L'hereu no ha d'imputar els prelllegats a la seva quota hereditària per aconseguir el 25% net de quarta falcídia	1301
VI. Dret Processal	
6.1. Recurs de cassació	
6.1.1. Invocació de jurisprudència del Tribunal Suprem com motiu del recurs de cassació	
25. Sentència 55/2021, de 18 de novembre. La invocació de la contradicció amb la doctrina del Tribunal Suprem és irrellevant als efectes de l'art. 3 de la Llei 4/2012	1305
6.1.2. Criteris d'admissió del recurs de cassació	
26. Sentència 9/2022, de 28 de febrer. Es pot no admetre el recurs de cassació en ser resolta encara que inicialment s'admetés a tràmit	1306
6.1.3. Admissió del recurs de cassació i interès del menor	
27. Sentència 22/2022, de 25 d'abril. S'admet el recurs encara que estava mal interposat en interès del menor	1307

6.2. Recurs Extraordinari d'infracció processal

6.2.1. Recurs contra sentència que per error en el còmput dels terminis no resol l'apel·lació

28. Sentència 37/2022, de 20 de juny. S'admet el recurs extraordinari i declara nul·la la sentència del Tribunal de segona instància perquè resolgui correctament el recurs no admès a tràmit 1307

6.3. Recurs de Revisió

6.3.1. Maquinació fraudulenta

29. Sentència 17/2022, de 29 de març. Només a partir del moment en què es trobava la demandada en condicions de descobrir una eventual maquinació fraudulenta s'inicia el còmput del termini de tres mesos previst a l'art. 512.2 LEC 1318

6.4. Recusació de Magistrat

6.4.1. Recusació conseqüència de manifestacions efectuades pel magistrat

30. Interlocutòria d'1 d'agost de 2022. Recurs 2/2022. Admet la recusació del Magistrat de la Sala del TSJ en un segon expedient de recusació a conseqüència de les informacions donades pel mateix Magistrat al primer incident de recusació 1321

6.5. Qüestions de competència

6.5.1. Reclamació d'indemnització per denegació d'un vol

31. Interlocutòria 326/2021, de 22 de setembre. Pel que fa als vols directes, tant el lloc de sortida com el lloc d'arribada de l'avió s'han de considerar, indistintament, els llocs de prestació principal dels serveis que són objecte d'un contracte de transport aeri a efectes de competència territorial 1327

6.5.2. Reclamació de nul·litat de clàusula de venciment anticipat de préstec a judici ordinari

32. Interlocutòria 120/2022, d'1 de juliol. La competència territorial correspon al Jutjat de Primera Instància davant el qual es va presentar la demanda i al qual es va sotmetre tàcitament el demandant en tractar-se d'un procediment ordinari 1329

6.5.3. Reclamació Nul·litat d'acord de Junta de patronat de fundació privada

33. Interlocutòria 120/2021, de 22 de setembre. En matèria d'impugnació d'acords socials d'una Fundació serà tribunal competent el del lloc del domicili social 1330

6.5.4. Competència procediment de discapacitat

34. Interlocutòria 31/2022, de 27 de febrer. El que és rellevant és la residència de la persona discapacitada 1330

6.5.5. Competència seguiment de la discapacitat

35. Interlocutòria 69/2022, de 6 de maig. Competència del domicili habitual i no de la segona residència 1331

6.5.6. Acció de l'assegurat contra la seva companyia d'assegurança

36. Interlocutòria 326/2021, de 29 d'octubre. En reclamacions de l'assegurat contra l'asseguradora el jutge competent corresponent al domicili de l'assegurat 1334

6.5.7. Competència Judici verbal i canvi de domicili del demandat

37. Interlocutòria 332/2021, de 4 de novembre. El coneixement sobrevingut d'un possible domicili de la demandada no determina la pèrdua de competència territorial 1335

6.5.8. Competència incompliment de viatge combinat

38. Interlocutòria 57/2022, de 7 d'abril. A les demandes interposades per persona física en què exercita una acció individual lligada a la frustració d'un contracte de viatge combinat, és aplicable de la regla de competència prevista a l'art. 52.3 LEC, i la consumidora pot optar per presentar la demanda als Jutjats del seu propi domicili 1337

6.5.9. Competència Judici ordinari en què va exercir una acció de nul·litat de condicions generals de la contractació per persona jurídica

39. Interlocutòria 344/2021, de 18 de novembre. L'Acord de 16 de desembre de 2020, de la Comissió Permanent del Consell General del Poder Judicial, no és aplicable a una persona jurídica sent competent el Jutjat Mercantil

1337

6.5.10. Competència procediment Monitori

40. Interlocutòria 11/2022, de 27 de gener. En cas de canvi de domicili posterior al monitori, al judici verbal posterior s'ha de mantenir la competència del jutjat que va conèixer de la petició inicial de monitori

1338

VII. Arbitratge

7.1. Anul·lació del laude i nul·litat del contracte

41. Sentència 51/2021, de 14 d'octubre. Els motius d'anul·lació constitueixen una llista tancada. Ordre públic: Valoració de la prova i motivació absurda i irracional del laude. La credibilitat de les anotacions dels llibres de comerç o de la comptabilitat i de l'informe pericial sobre aquests temes són competència de l'àrbitre

1339

7.2. Anul·lació del laude i pagaré

42. Sentència 59/2021, de 30 de novembre. Absència de parcialitat per causes sobrevingudes de l'àrbitre. No aprecia cap irracionalitat, incoherència ni arbitrarietat en la motivació del laude i no correspon a la Sala ni valorar les proves practicades, ni tampoc el clausulat del contracte subscrit ni la seva interpretació. No hi ha incongruència al laude, ja que l'àrbitre només condemna al pagament dels interessos de la quantitat efectivament deguda una vegada realitzades les compensacions de crèdits entre les dues parts

1345

7.3. Anul·lació del laude i enjudiciament de fons

43. Sentència 58/2021, de 25 de novembre. El control que poden desplegar els tribunals que coneixen d'una pretensió anul·ladora del laude és molt limitat, no estan legitimats per entrar en la qüestió de fons ni per valorar la prova practicada, els raonaments jurídics i les conclusions assolides per l'àrbitre. No es pot enjudiciar en anul·lació del laude l'examen i la interpretació de l'art. 22.4 LEC a què remet, alhora, l'art. 25 a) LAR

1357

7.4. Naturalesa i finalitat de la institució arbitral. Necessitat de Conveni Arbitral

44. Sentència 52/2021, de 3 de novembre. Amb l'expressió «auditoria arbitrada» les parts van decidir acudir a dos arbitradors perquè prenguessin la decisió que integrava la quantitat exacta d'uns deutes existents entre els litigants, triant persones de la seva confiança, i tot això en presència de dos testimonis, de forma que s'admet la demanda de petició de nomenament d'àrbitre

1359

7.5. Arbitratge de consum. Subministrament elèctric

45. Sentència 66/2021, de 27 de desembre. Normativa aplicable a l'arbitratge de consum

1362

7.6. Arbitratge de consum i oferta pública d'adhesió

46. Sentència 13/2022, de 24 de març. Mitjançant l'oferta pública d'adhesió, les empreses i els professionals poden adherir-se al sistema arbitral de consum, i no és necessari un conveni arbitral

1367

7.7. Arbitratge institucional

47. Sentència 64/2021, de 27 de desembre. Desestima la demanda de nul·litat del laude arbitral dictat per la Junta Arbitral del Transport

1372

7.8. Nul·litat per indefensió i conculcació de l'ordre públic

48. Sentència 61/2021, de 20 de desembre. Admet la demanda de nul·litat dictada per la Junta Arbitral del Transport de Catalunya per admetre un escrit de part, presentat després de la finalització de la vista, que no es va cenyir a l'anàlisi de la prova

1379

	Pgs.
7.9. Incongruència del laude i nul·litat	
49. Sentència 6/2022, de 31 de gener. Tenint en compte que a la demanda arbitral es van acumular dues accions plenament separables, és possible declarar la nul·litat parcial del laude	1385
7.10. Imparcialitat de l'àrbitre	
50. Sentència 4/2022, de 18 de gener. El contacte puntual en les relacions professionals o coneixement de dues persones de les quals la part actora dedueix -sense cap base probatòria- que va poder sorgir una relació d'amistat o professional, no té tota virtualitat per pressuposar a l'àrbitre una predisposició cap a una de les parts	1389
7.11. Clàusula compromissària d'arbitratge	
51. Sentència 8/2022, de 4 de febrer. De la clàusula contractual que es pretén fer valer com a clàusula compromissària és innegable la voluntat de sotmetre's a arbitratge	1396
7.12. Notificació del laude	
52. Sentència 11/2022, de 21 de març. És vàlida la notificació o comunicació realitzada per tèlex, fax o altre mitjà de telecomunicació electrònic, telemàtic o d'una altra classe semblant que permetin l'enviament i la recepció d'escriuts i documents deixant constància de la seva tramesa i recepció i que hagi designat l'interessat	1398
7.13. Arbitratge i eficàcia del pacte para-social sobre les costes	
53. Sentència 19/2022, de 7 d'abril. Es deixa sense efecte parcial el laude amb relació als pronunciaments relatius a les costes en ser una qüestió pactada a la clàusula arbitral	1400
7.14. Transport Internacional de Mercaderies per Carretera	
54. Sentència 28/2022, de 27 de maig. De l'anàlisi de la validesa de la clàusula arbitral controvertida des de l'òptica del Conveni relatiu al Contracte de Transport Internacional de Mercaderies per Carretera condueix a l'apreciació de la invalidesa del laude	1407
7.15. Inexistència conveni arbitral amb l'arrendatari	
55. Sentència 25/2022, de 13 de maig. Admet l'acció de nul·litat parcial contra el laude del Tribunal Arbitral del Col·legi d'Agents de la Propietat Immobiliària de Tarragona en relació amb el compliment d'un contracte d'arrendament d'habitatge que va signar el coarrendatari i no pas la demandant encara constant el seu nom en el contracte	1413
7.16. Inexistència de clàusula arbitral	
56. Sentència 35/2022, de 10 de juny. El jutge només ha de desestimar la petició de nomenament d'àrbitres en el cas excepcional d'inexistència de conveni arbitral	1418
7.17. Càlcul del termini de caducitat de l'acció d'anul·lació de laude	
57. Sentència 31/2022, de 3 de juny. El termini de dos mesos establert per la norma (art. 41-1 LA) per demandar la nul·litat del laude és de caducitat	1419
7.18. Prescripció i compensació	
58. Sentència 43/2022, de 12 de juliol. L'al·legació de prescripció que el laude dictat, amb una motivació suficient, no era susceptible d'interrompre-la per no haver-se exercitat cap pretensió. La sol·licitud de compensació davant la Junta de Transport només es pot fer a la vista	1425
7.19. Caducitat i extemporaneïtat de l'acció de nul·litat	
59. Sentència 41/2022, de 8 de juliol. El termini de dos mesos des de la notificació del laude per a la interposició de la demanda d'anul·lació és un termini de caducitat	1429